

2001. évi XCVI. törvény

a gazdasági reklámok és az üzletfeliratok, továbbá egyes közérdekű közlemények magyar nyelvű közzétételéről

A magyar nyelv nemzeti létezésünk legfontosabb megnyilatkozása, nemzeti hovatartozásunk kifejezője, a magyar kultúra és tudomány, illetve a tájékoztatás legfőbb hordozója. Ezért a magyar nyelv védelme, átörökítése az utódokra, nyelvi környezetünk épségének megóvása, egészséges alkalmazkodóképességének fenntartása a ma élő nemzedékek közös felelőssége.

A magyar nyelv - a magyarság befogadó gondolkodásmódjának megfelelően - mindmáig képes volt a külső nyelvi hatások nyelvi rendszerünkbe építésére. Nyelvünk hű tükre a magyar nemzet történelmi útjának, a nyelvfejlődés honfoglalást megelőző állomásaitól a középkori európai kultúra közös forrását jelentő latin nyelvűség meghatározó szerepén át a magyar nyelv tudatos formálására, a modern magyar nyelv megteremtésére irányuló XIX. századi nyelvújításig, napjainkig.

A legutóbbi évtizedekben bekövetkezett technikai fejlődés a távközlés és a tömegtájékoztatás olyan új lehetőségeit bontakoztatta ki, amelyek jelentős hatással vannak minden nemzet nyelvére. Az állandósult és megsokasodott idegen nyelvi hatásokkal a magyar nyelv nehezen képes megbirkózni. A nyelv fejlődése elengedhetetlen társadalmi szükséglet. A nemkívánatos nyelvi hatások ellensúlyozása azonban törvényhozási lépéseket is szükségessé tehet.

Az Alkotmány 61. §-ában biztosított információszabadság tényleges gyakorlásának is elemi feltétele, hogy a Magyar Köztársaság állampolgárainak lehetőségük legyen a hozzájuk címzett, közérdeklődésre számot tartó közlemények magyar nyelven való megismerésére, befogadására.

A magyar nyelv megóvása közérdek. Védelme megkívánja a társadalom, a közélet, különösen a gazdasági, politikai és kulturális szereplők megkülönböztetett figyelmét.

Az Országgyűlés ezért a magyar nyelv megóvása, az információszabadság alkotmányos joga nyelvi háttérének biztosítása érdekében a következő törvényt alkotja:

A gazdasági reklámok és az üzletfeliratok nyelvi követelményei

1. § (1) Magyar nyelven kiadott sajtótermékben, magyar nyelvű rádió-, illetve televízióműsorban, továbbá szabadtéri reklámhordozón közzétett, a gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. törvényben (a továbbiakban: Grtv.) meghatározott gazdasági reklámban a reklám szövegét, ideértve a jelmondatot (szlogent) is - a vállalkozás neve, megjelölése, illetve az árujelző kivételével -, magyar nyelven meg kell jeleníteni, függetlenül a közzététel módjától.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott követelmény teljesíthető úgy is, hogy - ugyanazon reklámban - az idegen nyelvű szövegen (szövegrészen) kívül annak magyar nyelvű megfelelőjét is megjelenítik, legalább ugyanolyan jól érzékelhetően, valamint legalább ugyanolyan méretben, mint az idegen nyelvű szöveget (szövegrészt).

(3) A magyar nyelven kiadott sajtótermék idegen nyelvű részeiben, mellékletében vagy különkiadásában, valamint az idegen nyelvű rádió-, illetve televízióműsorban, továbbá azt közvetlenül megelőzően vagy követően közzétett reklámra az (1) bekezdésben foglalt követelményt nem kell alkalmazni.

2. § (1) Az üzlet feliratain az üzlet elnevezését - a vállalkozás neve, a vezérszó és az üzletben forgalmazott árura utaló árujelző kivételével -, valamint az üzletben, illetőleg az üzlet kirakatában a fogyasztók védelméről szóló 1997. évi CLV. törvényben meghatározott fogyasztók tájékoztatását szolgáló közleményeket magyar nyelven meg kell jeleníteni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott követelmény teljesíthető úgy is, hogy ugyanazon feliraton az idegen nyelvű szövegen (szövegrészen) kívül annak magyar nyelvű megfelelőjét is megjelenítik, legalább ugyanolyan jól érzékelhetően, valamint legalább ugyanolyan méretben, mint az idegen nyelvű szöveget (szövegrészt).

Egyes közérdekű közlemények nyelvi követelményei

3. § (1) A közterületen, a középületeken, a mindenki számára nyitva álló magánterületen és épületeken elhelyezett, a polgárok tájékoztatását szolgáló, valamint a Magyarországon nyilvántartásba vett közforgalmú közlekedési eszközökön elhelyezett, az utasoknak a közlekedésbiztonsággal, illetve a közforgalmú közlekedési eszközök

igénybevételével összefüggő tájékoztatását szolgáló - a gazdasági reklámtevékenység körén kívül eső - közleményeket tartalmazó feliratokat magyar nyelven kell megjeleníteni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott követelmény teljesíthető úgy is, hogy ugyanazon feliraton az idegen nyelvű szövegen (szövegrészen) kívül annak magyar nyelvű megfelelőjét is megjelenítik, legalább ugyanolyan jól érzékelhetően, valamint legalább ugyanolyan méretben, mint az idegen nyelvű szöveget (szövegrészt).

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott követelményt nem kell alkalmazni a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény alapján védett területeken, épületeken és építményeken lévő eredeti feliratok esetében. A felirat eredetiségének kérdésében vita esetén a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal szakhatósági állásfoglalást ad az eljáró hatóság megkeresése alapján.

Eljáró hatóságok

4. § (1) Az 1. §-ban foglalt követelmények érvényesülését a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség és a megyei (fővárosi) fogyasztóvédelmi felügyelőség ellenőrzi. Ha az ellenőrzés során e törvény előírásait sértő reklámot észlel, a Grtv.-ben meghatározott jogkörében eljárva intézkedik a jogsértő állapot megszüntetéséről.

(2) A 2. §-ban foglalt követelmények érvényesülését az üzlet működési engedélyét kiadó jegyző ellenőrzi. Ha az ellenőrzés során e törvény előírásait sértő magatartást észlel, a hatáskörére és az eljárására irányadó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően eljárva intézkedik a jogsértő állapot megszüntetéséről.

(3) A 3. §-ban foglalt követelmények érvényesülését

a) a felirat helye szerint illetékes jegyző, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat jegyzője az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) előírásai szerint,

b) közforgalmú közlekedési eszközön elhelyezett felirat esetén a közlekedési eszközt üzemeltető szervezet székhelye szerint illetékes területi közlekedési felügyelet a hatáskörére és eljárására irányadó jogszabályi rendelkezések szerint

ellenőrzi, és e törvény előírásait sértő felirat észlelése esetén intézkedik a jogsértő állapot megszüntetéséről.

Értelmező rendelkezés

5. § (1) E törvény alkalmazásában a meghonosodott idegen nyelvű kifejezések nem minősülnek idegen nyelvű szövegnek. Ha valamely idegen nyelvű kifejezés meghonosodottsága tekintetében vagy a magyar nyelvű szövegfordítás nyelvhelyességét illetően kétség merül fel, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke által kijelölt tanácsadó testület állásfoglalása irányadó, amelyet az eljáró hatóság az Áe. rendelkezései szerint szerez be.

(2) E törvény alkalmazásában árujelző: a külön törvényben szabályozott védjegy és földrajzi árujelző, valamint minden más jellegzetes elnevezés vagy megjelölés, amelyről valamely vállalkozás áruját vagy szolgáltatását fel szokták ismerni, függetlenül attól, hogy az elnevezés vagy a megjelölés iparjogvédelmi oltalom alatt áll-e.

Záró rendelkezések

6. § (1) Ez a törvény a kihirdetésétől számított 60. napon lép hatályba.

(2) A törvény hatálybalépése előtt közzétett, az 1. § hatálya alá eső reklámokra a törvény előírásait 2003. január 1-jétől kell alkalmazni. Ezen időpontot követően a törvény hatálybalépése előtt közzétett reklám csak e törvény előírásainak megfelelő megváltoztatása (kiegészítése) esetén tehető közzé, illetőleg tartható fenn a reklám közzététele a továbbiakban.

(3) A törvény hatálybalépése előtt elhelyezett, a 2. § hatálya alá tartozó, az üzlet elnevezését megjelenítő, valamint a fogyasztók tájékoztatását szolgáló más feliratokat, illetőleg a 3. § hatálya alá tartozó feliratokat legkésőbb 2003. január 1-jén e törvény előírásainak megfelelően kell megváltoztatni (kiegészíteni), vagy kicserélni.

(4) Az e törvényben meghatározott követelmények nem érintik a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 42. §-ában meghatározott kisebbségi nyelven megjelenített gazdasági reklámokat és feliratokat azokon a településeken, ahol az érintett anyanyelvű kisebbségnek kisebbségi önkormányzata működik.

(5) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a belkereskedelemtől szóló 1978. évi I. törvény 14. §-ának (3) és (4) bekezdése a hatályát veszti.